

اطلاع رسانی پیشگام؛ اطلاع رسانی پیشرفت

علیرضا جیلان^۱، سروش صیفی^۲، حمید نژادسلیمانی^۳

یکی از مشکلات مزمن دستگاه اطلاع رسانی کشور، ناکامی در تاثیرگذاری مطلوب برمخاطبان و شکست در فرهنگ‌سازی و تغییر رفتار شهروندان در حوزه های گوناگون فرهنگی و رفتاری است. مهندسی اطلاع رسانی، یکی از ابزارهای علمی و عملی برای طراحی فرآیندهای اطلاع رسانی با هدف کاهش فاصله(از منبع) تا انتقال(به ذهن مخاطب)، تضمین تاثیرگذاری پیام و نهایتاً فرهنگ سازی(اصلاح و تغییر رفتار)، برای مثال در زمینه تقویت فرهنگ مسولیت پذیری، بهبود و اصلاح فرهنگ کتاب خوانی، اصلاح و بهسازی فرهنگ رانندگی و موارد مشابه آن است. اساس کار، مبتنی بر کنترل متغیرهای درگیر در فرآیند ارتباط استوار است. مهندسی اطلاع رسانی بر این پندار متکی است که به هر میزان متغیرهای درگیر در فرآیند ارتباط، کامل تر و دقیق تر مورد(مشاهده، ارزیابی و محاسبه) قرارگیرند، به همان میزان تاثیرگذاری پیام بر گروه های مخاطب عمیق تر و امکان حصول اقلان و تغییر دیدگاه و رفتار مخاطبان، محتمل تر است. به این ترتیب یک طرح(مدل واره) اقتضایی مهندسی اطلاع رسانی، با هدف اصلاح و رفع یک نارسایی، معضل یا بحران مشخص فرهنگی و رفتاری در گروه‌های معینی از مخاطبان(شهروندان) و نهادینه کردن تغییرات ذهنی - رفتاری در آنان تدوین و ارائه می شود. هر طرح مهندسی اطلاع رسانی، شامل هفت گروه از متغیرهای فرآیند ارتباط شامل؛ متغیرهای پیام، متغیرهای سوژه یا موضوع، متغیرهای واسطه ی انتقال، متغیرهای مخاطب، متغیرهای زمان و مکان، متغیرهای روش(های)انتقال و متغیرهای صورت انتقال را به منظور ارزیابی، محاسبه و کنترل مورد تحلیل و بررسی قرار می دهد. درون داد طرح مهندسی اطلاع رسانی، سیاست گذاری یا تعیین اهداف و راهبردها و باید‌ها و نبایدها در زمینه فرهنگی و رفتاری ملحوظ نظر است و برون داد آن، یک نقشه جامع اطلاع رسانی در جهت مدیریت پیشرفت و اطلاع‌رسانی است.

واژه های کلیدی: فرهنگ، مهندسی اطلاع رسانی، نقشه جامع، مدیریت، پیشرفت

۱- دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان اصفهان، دانشجوی کارشناسی ارشد جامعه شناسی، alireza.jilan@yahoo.com

۲- دانشگاه شهرکرد، دانشجوی کارشناسی مترجمی زبان انگلیسی، seifi.soroush@yahoo.com

۳- دانشگاه علامه طباطبایی تهران، دانش آموخته کارشناسی زبان وادبیات فارسی